

Eros i Tanatos w poezji Krzysztofa Kamila Baczyńskiego – *Biała magia* oraz ****Niebo złote ci otworzę*

- [Wprowadzenie](#)
- [Przeczytaj](#)
- [Film](#)
- [Sprawdź się](#)
- [Dla nauczyciela](#)

Bibliografia:

- Źródło: Jerzy Świąch, *Wstęp*, [w:] Krzysztof Kamil Baczyński, *Wybór poezji*, oprac. J. Świąch, Wrocław 1989, s. LXXV.
- Źródło: Krzysztof Kamil Baczyński, ****Niebo złote ci otworzę*, [w:] tegoż, *Wybór poezji*, oprac. J. Świąch, Kraków 1989, s. 205–206.
- Źródło: Krzysztof Kamil Baczyński, *Biała magia*, [w:] tegoż, *Utwory zebrane*, oprac. A. Kmita-Piorunowa, K. Wyka, Kraków 1961, s. 176–177.
- Źródło: Stanisław Stabro, *Chwila bez imienia: o poezji Krzysztofa Kamila Baczyńskiego*, Kraków 2003, s. 241.

Eros i Tanatos w poezji Krzysztofa Kamila Baczyńskiego – *Biała magia* oraz ****Niebo złote ci otworzę*

Źródło: Pixabay, domena publiczna.

Krzysztof Kamil Baczyński od pierwszego wejrzenia zakochał się w swej przyszłej żonie – Barbarze Drapczyńskiej. Po czterech dniach oświadczył się, a pół roku później (mimo niechęci obu rodzin) młodzi się pobrali. Być może przyczyną pośpiechu było widmo śmierci, które towarzyszyło Baczyńskiemu podczas II wojny światowej. Owocem tej wielkiej, ale zakończonej tragiczną śmiercią obojga miłości (Baczyński zginął w sierpniu 1944 roku, podczas Powstania Warszawskiego, a Drapczyńska niespełna miesiąc później), są jedne z najpiękniejszych erotyków w całej literaturze polskiej.

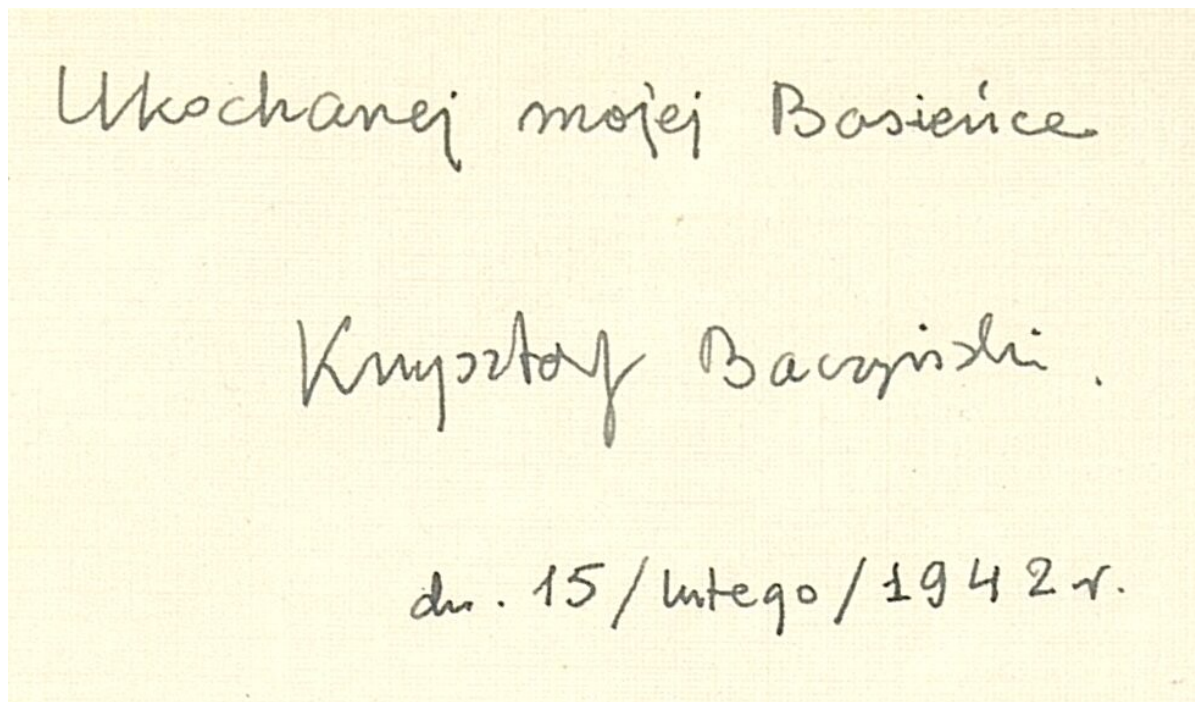
Twoje cele

- Przeanalizujesz główne wątki poezji Krzysztofa Kamila Baczyńskiego.
- Wskażesz środki stylistyczne w wierszach Krzysztofa Kamila Baczyńskiego *Biała magia* oraz ****Niebo złote ci otworzę* oraz określisz ich funkcję.
- Porównasz utwory *Biała magia* oraz ****Niebo złote ci otworzę*, wskazując na podobieństwa i różnice pomiędzy nimi.

Przeczytaj

Erotyka w poezji Krzysztofa Kamila Baczyńskiego

W wierszach miłosnych Krzysztofa Kamila Baczyńskiego zderzają się dwie różne, choć w wielu aspektach powiązane ze sobą siły: miłości, symbolizowanej przez Erosa, i śmierci, której antycznym symbolem jest Tanatos. W licznych wierszach poety współistnieje bowiem opis intymnej, czulej miłości z obrazami wojennej grozy. Z tego powodu częstą **dominantą** kompozycyjną i estetyczną w erotykach autora *Białej magii* jest kontrast. Miłość staje się ratunkiem, w której podmiot liryczny szuka schronienia. W wielu tekstach Baczyński stosuje czas przyszły bądź umieszcza sytuację liryczną w przestrzeni onirycznej, podkreślając magiczną siłę erosa. Wpływa na to także świadome unikanie konkretności i potoczności w komponowaniu wyznania miłosnego.

grafika z książki, 1940

Źródło: domena publiczna.

Równocześnie adresatka tych wierszy jest biograficznie skonkretyzowana. Jak pisze Jerzy Świąch:

((Jerzy Świąch

Wstęp

Adresatką wierszy miłosnych Baczyńskiego jest oczywiście Barbara Drapczyńska, od czerwca 1942 roku żona poety, muza jego licznych

wierszy, które zapewniły autorowi trwałe miejsce w dziejach polskiej poezji miłosnej. Już pierwsze utwory jej poświęcone [...] odbiegają znacznie od popularnej konwencji erotyku, nie mieszczą się w ramach znanych i często eksploatowanych schematów literackich. I tu, i gdzie indziej portret kobiety uległ znacznemu odrealnieniu, bohaterka stanowi jakby integralną część kosmosu, który ją przenika, nie wyodrębnia się na tle natury. Przeciwnie, jest jakby w niej stale roztopiona, współobecna w każdym jej zjawisku i dlatego nietrwała, bo z jednego stanu przechodząca w drugi, ukazana więc w całej serii migotliwych przeobrażeń.

Źródło: Jerzy Świąch, *Wstęp*, [w:] Krzysztof Kamil Baczyński, *Wybór poezji*, oprac. J. Świąch, Wrocław 1989, s. LXXV.

Drugim żywiołem pojawiającym się w erotykach autora *Białej magii* jest śmierć. Jako żołnierz Baczyński doświadczył grozy II wojny światowej, co miało swój wydzźwięk w katastroficznych wizjach obecnych w jego twórczości. W odniesieniu do tego poety można mówić wręcz o **katastrofizmie** generacyjnym wynikającym z doświadczenia pokolenia apokalipsy spełnionej. Żywioły miłości i śmierci, Erosa i Tanatosa, współistnieją w poezji Baczyńskiego i są ze sobą niemal nierozzerwalnie związane.

((Stanisław Stabro

Chwila bez imienia: o poezji Krzysztofa Kamila Baczyńskiego

Przyjrząwszy się uważniej polu stylistycznemu [...], napotykały tam: noc, ptasie torty, mroczne muzyki, złoto, białe, modre i różowe demony, mruczące zwierzęta, rośliny, lustra ciszy, ciało, głos. Szczególnie utwór *Niebo złote ci otworzę* w pierwszym fragmencie jest pełen uroczystego skupienia, zawiera nastrój nieledwie sielanki. Miękkość, okrągłość, płynność emanują z tych słów. Bohater liryczny pozornie odsuwa się daleko od realnego świata, porzuca go i przekreśla. Tymczasem to złudzenie, „jeno wyjmij mi z tych oczu”: bolesne szkło, czaszki, łąki krwi, czas kaleki, groby, pył gniewnych lat. Słownictwo tego pola stylistycznego jest zupełnie inne. W granicach jednego utworu funkcjonują tu dwie płaszczyzny emocjonalne,

będące świadectwem odmiennych skrajnie nastawień, pozostających ze sobą w nieustannym dialogu.

Źródło: Stanisław Stabro, *Chwila bez imienia: o poezji Krzysztofa Kamila Baczyńskiego*, Kraków 2003, s. 241.

((Krzysztof Kamil Baczyński

Biała magia

Stojąc przed lustrem ciszy
Barbara z rękami u włosów
nalewa w szklane ciało
srebrne kropelki głosu.

I wtedy jak dzban – światłem
zapełnia się i szkląca
przejmuje w siebie gwiazdy
i biały pył miesiąca.

Przez ciała drżący pryzmat
w muzyce białych iskier
łasice się prześlizną
jak snu puszyste listki.

Oszronią się w nim niedźwiedzie,
jasne od gwiazd polarnych,
i myszy się strumień przewiedzie
płynąc lawiną gwarną.

Aż napełniona mlecznie,
w sen się powoli zapadnie,
a czas melodyjnie osiadzie
kaskadą blasku na dnie.

Więc ma Barbara srebrne
ciało. W nim pręży się miękko
biała łasica milczenia
pod niewidzialną ręką.

4. I. 42 r., 3 w nocy

Źródło: Krzysztof Kamil Baczyński, *Biała magia*, [w:] tegoż, *Utwory zebrane*, oprac. A. Kmita-Piorunowa, K. Wyka, Kraków 1961, s. 176–177.

((Krzysztof Kamil Baczyński

*****Niebo złote ci otworzę**

Niebo złote ci otworzę,
w którym ciszy biała nić
jak ogromny dźwięków orzech,
który pęknie, aby żyć
zielonymi listeczkami,
śpiewem jezior, zmierzchu graniem,
aż ukaże jądro mleczne
ptasi świt.

Ziemię twardą ci przemienię
w mleczów miękkich płynny lot,
wyprowadzę z rzeczy cienie,
które prężą się jak kot,
futrem iskrząc zwiną wszystko
w barwy burz, w serduszka listków,
w deszczów siwy splot.

I powietrza drżące strugi
jak z anielskiej strzechy dym
zmienię ci w aleje długie,
w brzóz przejrzystych śpiewny płyn,
aż zagrają jak wiolonczel
żał – różowe światła pnące,
pszczelich skrzydeł hymn.

Jeno wyjmij mi z tych oczu
szkło bolesne – obraz dni,
które czaszki białe toczy
przez płonące łąki krwi.

Jeno odmień czas kaleki,
zakryj groby płaszczem rzeki,
zetrzyj z włosów pył bitewny,
tych lat gniewnych
czarny pył.

15 VI 43 r.

Źródło: Krzysztof Kamil Baczyński, ****Niebo złote ci otworzę*, [w:] tegoż, *Wybór poezji*, oprac. J. Święch, Kraków 1989, s. 205–206.

O autorze

Piotr Janowczyk, *Portret K. K. Baczyńskiego*, 2010

Źródło: Piotr Janowczyk, dostępny w internecie:
commons.wikimedia.org, licencja: CC BY-SA 4.0.

Krzysztof Kamil Baczyński (1921–1944) – poeta, żołnierz Armii Krajowej, zaliczany ze względu na swój życiorys i charakter twórczości do tzw. pokolenia Kolumbów – pisarzy urodzonych około 1920 roku, których młodość przypadła na czas drugiej wojny światowej i dla których to właśnie wojna stała się dominującym motywem twórczości. Pochodził z rodziny o wielopokoleniowych tradycjach niepodległościowych (ojciec poety walczył w szeregach Legionów Polskich w pierwszej wojnie światowej, a dziadek był powstańcem styczniowym w latach 1863–1864). Ukończył słynne warszawskie Gimnazjum im. Stefana Batorego, gdzie w maju 1939 roku zdał maturę. Pierwsze próby literackie podejmował już jako uczeń gimnazjum. Debiutował w wieku zaledwie 19

lat tomem *Zamknięty echem*. Ukazało się sześć tomów jego poezji, a także liczne pojedyncze utwory i rysunki. Jednocześnie Baczyński aktywnie działał w podziemiu niepodległościowym i wstąpił w szeregi Armii Krajowej. Zginął w powstaniu warszawskim 4 sierpnia 1944 roku.

W twórczości Baczyńskiego można wyróżnić dwie główne grupy utworów: wiersze miłosne i erotyczne inspirowane osobą żony poety, Barbary z Drapczyńskich, oraz wiersze podejmujące temat wojny. Niektóre utwory – jak wskazane wyżej – łączą w sobie oba pola tematyczne.

Cechą charakterystyczną utworów wojennych jest powracanie do pytania o moralną słuszość wojny, sprzeciw wobec zabijania, przy jednoczesnym głębokim poczuciu obowiązku walki za ojczyznę. Tym samym podmiot liryczny wielu utworów Baczyńskiego jest bohaterem tragicznym, rozdartym pomiędzy niedającymi się pogodzić w sytuacji wojny postawami – patriotyzmem a pacyfizmem.

Słownik

dominanta stylistyczna

dominujące, najistotniejsze dla danego tekstu środki artystycznego wyrazu, determinujące jego warstwę stylistyczną

katastrofizm

jest nurtem poezji cechującym się pesymistyczną wizją historii. Jego cechami są m.in.: podniosły nastrój, wizyjność, hiperbolizacja rzeczywistości.

Film

Polecenie 1

Obejrzyj wykład dr. Łukasza Józefowicza. Wynotuj cechy charakterystyczne poetyki Krzysztofa Kamila Baczyńskiego ze szczególnym uwzględnieniem erotyków.

Film dostępny pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/DeEivrtRL>

Źródło: Englishsquare.pl sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Nagranie filmowe dotyczy motywu erotyki i śmierci obecnej w poezji Krzysztofa Kamila Baczyńskiego.

Polecenie 2

Opisz związki poezji Baczyńskiego z twórczością Juliusza Słowackiego.

Słownik

elipsa

(gr. *élleipsis* – brak, nieobecność) pominięcie w zdaniu lub wyrażeniu elementu, który można odtworzyć na podstawie kontekstu; jego brak pozostaje widoczny w strukturze składniowej

synestezja

(gr. *synaísthēsis* – równoczesne postrzeganie – „poznanie poprzez zmysły”) – stan lub zdolność współodczuwania zmysłowego, w którym doświadczenia jednego zmysłu (np.

wzroku) wywołują również doświadczenia charakterystyczne dla innych zmysłów, na przykład odbieranie niskich dźwięków wywołuje wrażenie miękkości, barwa niebieska odczuwana jest jako chłodna, obraz litery lub cyfry budzi skojarzenia kolorystyczne itp.

Sprawdź się

((Krzysztof Kamil Baczyński

Biała magia

Stojąc przed lustrem ciszy
Barbara z rękami u włosów
nalewa w szklane ciało
srebrne kropelki głosu.

I wtedy jak dzban – światłem
zapełnia się i szkląca
przejmuje w siebie gwiazdy
i biały pył miesiąca.

Przez ciała drżący pryzmat
w muzyce białych isker
łasice się prześlizną
jak snu puszyste listki.

Oszronią się w nim niedźwiedzie,
jasne od gwiazd polarnych,
i myszy się strumień przewiedzie
płynąc lawiną gwarną.

Aż napełniona mlecznie,
w sen się powoli zapadnie,
a czas melodyjnie osiadzie
kaskadą blasku na dnie.

Więc ma Barbara srebrne
ciało. W nim pręży się miękko
biała łasica milczenia
pod niewidzialną ręką.

4. I. 42 r., 3 w nocy

((Krzysztof Kamil Baczyński

******Niebo złote ci otworzę***

Niebo złote ci otworzę,
w którym ciszy biała nić
jak ogromny dźwięków orzech,
który pęknie, aby żyć
zielonymi listeczkami,
śpiewem jezior, zmierzchu graniem,
aż ukaze jądro mleczne
ptasi świt.

Ziemię twardą ci przemienię
w mleczów miękkich płynny lot,
wyprowadzę z rzeczy cienie,
które prężą się jak kot,
futrem iskrząc zwiną wszystko
w barwy burz, w serduszka listków,
w deszczów siwy splot.

I powietrza drżące strugi
jak z anielskiej strzechy dym
zmienię ci w aleje długie,
w brzóz przejrzystych śpiewny płyn,
aż zagrają jak wiolonczel
żał – różowe światła pnące,
pszczelich skrzydeł hymn.

Jeno wyjmij mi z tych oczu
szkło bolesne – obraz dni,
które czaszki białe toczy
przez płonące łąki krwi.
Jeno odmień czas kaleki,

zakryj groby płaszczem rzeki,
zetrzyj z włosów pył bitewny,
tych lat gniewnych
czarny pył.

15 VI 43 r.

Źródło: Krzysztof Kamil Baczyński, ****Niebo złote ci otworzę*, [w:] tegoż, *Wybór poezji*, oprac. J. Świąch, Kraków 1989, s. 205–206.

Pokaż ćwiczenia:

Ćwiczenie 1

Wypisz z podanych wyżej utworów 5 frazeologizmów związanych z miłością.

Ćwiczenie 2

W kontekście wierszy zinterpretuj daty pojawiające się pod wierszami ****Niebo złote ci otworzę* i *Biała magia*. Napisz, jak wpływają na interpretację utworów.

Ćwiczenie 3

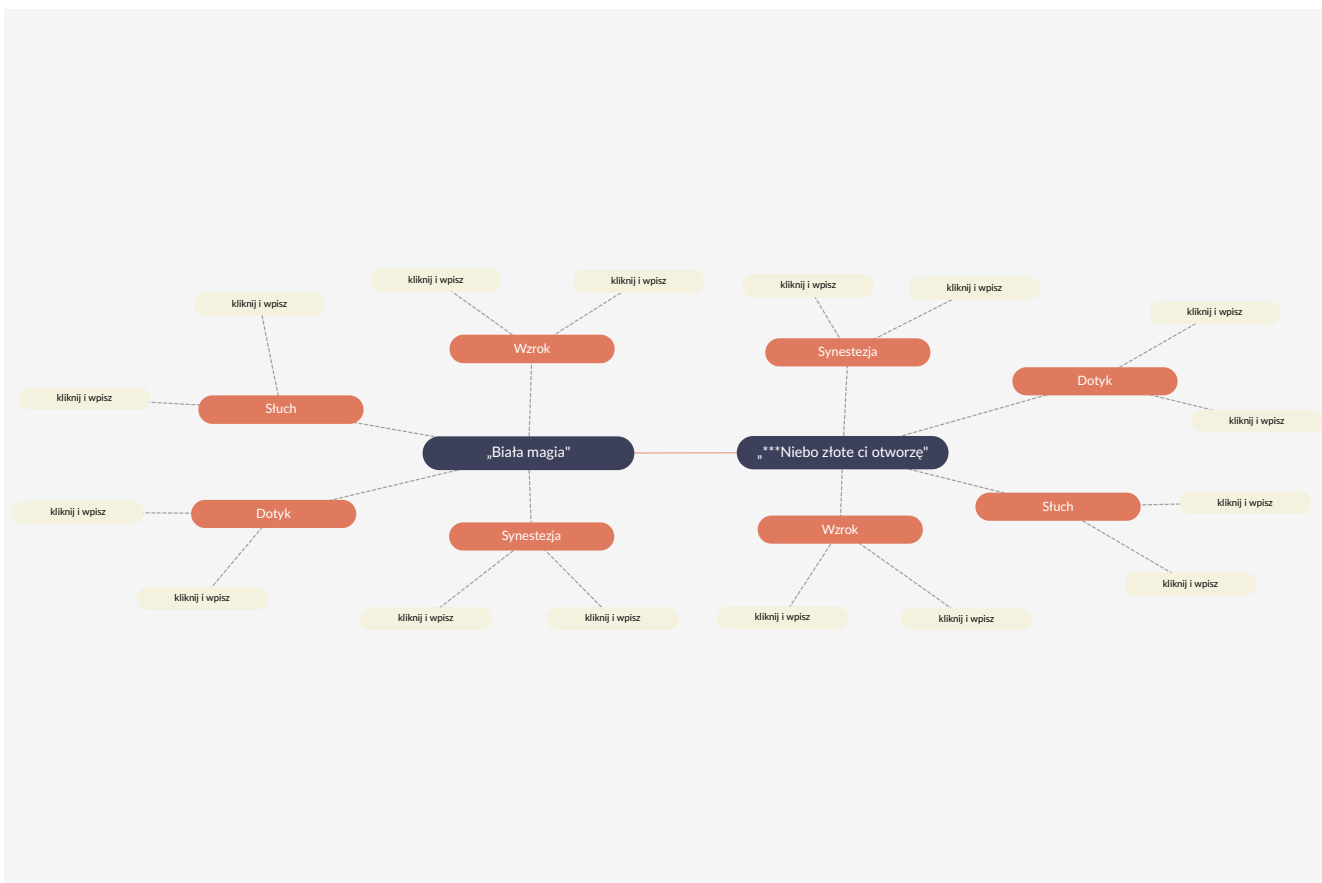
W wierszu ****Niebo złote ci otworzę* podmiot liryczny składa ukochanej kilka obietnic. Wypisz je i sparafrazuj.

Cytat

Parafraza

Wypisz z wierszy po dwa fragmenty odnoszące się do podanych zmysłów, by wskazać na sensualność cechującą utwory. Uzupełnij nimi mapę myśli.

Ćwiczenie 5

Nazwij środki stylistyczne wykorzystane w podanych fragmentach i określ ich funkcję w tekście. Liczba w nawiasie oznacza liczbę środków, które należy nazwać. Pomiń epitety.

Cytat	Nazwy środków stylistycznych	Funkcja
„Stojąc przed lustrem ciszy” <i>Biała magia</i> (1)		
„nalewa w szklane ciało srebrne kropelki głosu” <i>Biała magia</i>		
„Przez ciała drżący pryzmat [...]” łasicę się prześlizną jak snu puszyste listki” <i>Biała magia</i>		
„ciszy biała nic jak ogromny dźwięków orzech, który pęknie, aby żyć zielonymi listeczkami” *** <i>Niebo złote ci otworzę</i>		
„płonące łąki krwi” *** <i>Niebo złote ci otworzę</i>		

„zakryj groby płaszczem rzeki”

****Niebo złote ci otworzę*

„wyprowadzę z rzeczy cienie,
które prężą się jak kot”

****Niebo złote ci otworzę*

Ćwiczenie 6

Wybierz te środki wyrazu artystycznego, które stanowią dominantę stylistyczną wierszy.

☐ synestezje

☐ aliteracje

☐ tautologie

☐ onomatopeje

☐ metafory

Ćwiczenie 7

Zaznacz, czy zdania są prawdziwe czy fałszywe:

Stwierdzenie	Prawda	Fałsz
Poeta przedstawia miłość jako siłę niemal magiczną, piękną i czystą. W utworze *** <i>Niebo złote ci otworzę</i> akcent jest położony na cielesność i zmysłowość. Natomiast w <i>Białej magii</i> akcentowana jest siła miłości mogącej przewyciężyć okropieństwa wojny.	☐	☐
Biała magia ma dwojakie znaczenie. W potocznym rozumieniu biała magia to ta, która jest wykorzystywana do dobrych celów. Miłość, która jest tak intensywna, posiada siłę magiczną. Barbara swą miłością działa na podmiot liryczny tak, jakby rzuciła na niego urok.	☐	☐
W wierszu *** <i>Niebo złote ci otworzę</i> pierwsze trzy strofy ukazują katastroficzną wizję podmiotu lirycznego. W ostatniej strofie następuje zmiana - obserwujemy arkadyjską przestrzeń i nastrój.	☐	☐

Ćwiczenie 8

Określ podobieństwa i różnice między utworami *Biała magia* oraz ****Niebo złote ci otworzę*.

Podobieństwa	Różnice

Praca domowa

Wybierz inny dowolny wiersz Krzysztofa Kamila Baczyńskiego i w 8–10 zdaniach wyjaśnij, w jaki sposób współistnieją w nim żywioły miłości i śmierci.

Dla nauczyciela

Autor: Anna Grabarczyk

Przedmiot: Język polski

Temat: Eros i Tanatos w poezji Krzysztofa Kamila Baczyńskiego – *Biała magia* oraz
****Niebo złote ci otworzę*

Grupa docelowa:

Szkoła ponadpodstawowa, liceum ogólnokształcące, technikum, zakres podstawowy

Podstawa programowa:

Zakres podstawowy

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

I. Kształcenie literackie i kulturowe.

1. Czytanie utworów literackich. Uczeń:

1) rozumie podstawy periodyzacji literatury, sytuuje utwory literackie w poszczególnych okresach: starożytność, średniowiecze, renesans, barok, oświecenie, romantyzm, pozytywizm, Młoda Polska, dwudziestolecie międzywojenne, literatura wojny i okupacji, literatura lat 1945–1989 krajowa i emigracyjna, literatura po 1989 r.;

4) rozpoznaje w tekście literackim środki wyrazu artystycznego poznane w szkole podstawowej oraz środki znaczeniowe: oksymoron, peryfrazę, eufonię, hiperbolę; leksykalne, w tym frazeologizmy; składniowe: antytezę, paralelizm, wyliczenie, epiforę, elipsę; wersyfikacyjne, w tym przerzutnię; określa ich funkcje;

5) interpretuje treści alegoryczne i symboliczne utworu literackiego;

8) wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe;

9) rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów oraz jej związek z programami epoki literackiej, zjawiskami społecznymi, historycznymi, egzystencjalnymi i estetycznymi; poddaje ją refleksji;

10) rozpoznaje w utworze sposoby kreowania: świata przedstawionego (fabuły, bohaterów, akcji, wątków, motywów), narracji, sytuacji lirycznej; interpretuje je i wartościuje;

13) porównuje utwory literackie lub ich fragmenty, dostrzega kontynuacje i nawiązania w porównywanych utworach, określa cechy wspólne i różne;

14) przedstawia propozycję interpretacji utworu, wskazuje w tekście miejsca, które mogą stanowić argumenty na poparcie jego propozycji interpretacyjnej;

15) wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, szczególnie kontekst historycznoliteracki, historyczny, polityczny, kulturowy, filozoficzny, biograficzny, mitologiczny, biblijny, egzystencjalny;

II. Kształcenie językowe.

1. Gramatyka języka polskiego. Uczeń:

1) wykorzystuje wiedzę z dziedziny fleksji, słowotwórstwa, frazeologii i składni w analizie i interpretacji tekstów oraz tworzeniu własnych wypowiedzi;

III. Tworzenie wypowiedzi.

1. Elementy retoryki. Uczeń:

7) odróżnia dyskusję od sporu i kłótni;

2. Mówienie i pisanie. Uczeń:

1) zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie;

4) zgodnie z normami formułuje pytania, odpowiedzi, oceny, redaguje informacje, uzasadnienia, komentarze, głos w dyskusji;

10) w interpretacji przedstawia propozycję odczytania tekstu, formułuje argumenty na podstawie tekstu oraz znanych kontekstów, w tym własnego doświadczenia, przeprowadza logiczny wywód służący uprawnieniu formułowanych sądów;

11) stosuje zasady poprawności językowej i stylistycznej w tworzeniu własnego tekstu; potrafi weryfikować własne decyzje poprawnościowe;

12) wykorzystuje wiedzę o języku w pracy redakcyjnej nad tekstem własnym, dokonuje korekty tekstu własnego, stosuje kryteria poprawności językowej.

IV. Samokształcenie.

8. posługuje się słownikami ogólnymi języka polskiego oraz słownikami specjalistycznymi (np. etymologicznymi, frazeologicznymi, skrótów, gwarowymi), także w wersji on-line;

9. wykorzystuje multimedialne źródła informacji oraz dokonuje ich krytycznej oceny;

Lektura obowiązkowa

33) wybrane wiersze następujących poetów: Bolesław Leśmian, Julian Tuwim, Jan Lechoń, Maria Pawlikowska-Jasnorzewska, Kazimiera Iłakowiczówna, Julian Przyboś, Józef Czechowicz, Krzysztof Kamil Baczyński, Tadeusz Gajcy;

Kształtowane kompetencje kluczowe:

- kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji;
- kompetencje w zakresie wielojęzyczności;
- kompetencje cyfrowe;
- kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się;
- kompetencje w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej.

Cele operacyjne. Uczeń:

- przeanalizuje główne wątki poezji Krzysztofa Kamila Baczyńskiego;
- wskaże środki stylistyczne w wierszach Krzysztofa Kamila Baczyńskiego *Biała magia* oraz *Niebo złote ci otworzę* oraz określi ich funkcję;
- porówna utwory *Biała magia* oraz *Niebo złote ci otworzę*, wskazując na podobieństwa i różnice pomiędzy nimi.

Strategie nauczania:

- konstruktywizm;
- konektywizm.

Metody i techniki nauczania:

- ćwiczeń przedmiotowych;
- z użyciem komputera.

Formy pracy:

- praca indywidualna;
- praca w parach;
- praca całego zespołu klasowego.

Środki dydaktyczne:

- komputery z głośnikami, słuchawkami i dostępem do internetu;
- zasoby multimedialne zawarte w e-materiale;
- tablica interaktywna/tablica, pisak/kreda.

Przebieg lekcji

Przed lekcją:

1. Nauczyciel poleca, by uczniowie przeczytali wiersze *Niebo złote ci otworzę...* i *Biała magia* Krzysztofa Kamila Baczyńskiego zamieszczone w sekcji „Przeczytaj”.

Faza wprowadzająca:

1. Nauczyciel pyta uczniów o wrażenia, jakie mają po przeczytaniu wierszy Baczyńskiego. Uczniowie wypowiadają się swobodnie. Nauczyciel informuje, że podczas lekcji uczniowie będą się zajmować interpretacją obu utworów i analizować, w jaki sposób Baczyński wplatał do swojej twórczości motyw Erosa i Tanatosa.
2. Nauczyciel wyświetla na tablicy temat lekcji oraz cele zajęć, omawiając lub ustalając razem z uczniami kryteria sukcesu.

Faza realizacyjna:

1. Uczniowie zapoznają się z sekcją „Przeczytaj”. Następnie nauczyciel odtwarza film zamieszczony w e-materiale – wykład dr. Łukasza Józefowicza. Uczniowie dzielą się swoimi wrażeniami, notują najważniejsze z nich w zeszytach. Później prosi, by uczniowie samodzielnie zdecydowali, które z poleceń dołączonych do sekcji „Film” chcą wykonać. Po upływie ustalonego czasu prosi kilka osób o przedstawienie odpowiedzi. Podsumowuje ten etap lekcji.
2. Prowadzący zajęcia poleca, by uczniowie wykonali w parach ćwiczenia z sekcji „Sprawdź się” związane z interpretacją wierszami *Niebo złote ci otworzę...* oraz *Biała*

magia. Po upływie ustalonego czasu wybrane osoby prezentują propozycje odpowiedzi.

Faza podsumowująca:

1. Nauczyciel zadaje pytania podsumowujące lekcję: w jaki sposób w poezji K.K. Baczyńskiego ukazane są miłość i śmierć? Jakich środków wyrazu artystycznego używa poeta?

Praca domowa:

1. Wybierz dowolny wiersz Krzysztofa Kamila Baczyńskiego i w 8–10 zdaniach wyjaśnij, w jaki sposób współistnieją w nim żywioły miłości i śmierci.

Materiały pomocnicze:

- Stanisław Stabra, *Chwila bez imienia: o poezji Krzysztofa Kamila Baczyńskiego*, Kraków 2003.
- Aleksandra Kubiak-Sokół, *Słownik frazeologiczny PWN*, Warszawa 2019.

Wskazówki metodyczne

- Uczniowie mogą wykorzystać multimedium „Film” do przygotowania się do lekcji powtórkowej.